

27.11.2014

1489/741/2014

UPM-Kymmene Oyj
Kaukaan sellutehdas
53200 Lappeenranta

Päätös toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksymisestä

Asianosainen

UPM-Kymmene Oyj, Y-tunnus: 1041090-0

Vireilletulo

25.6.2014

Selostus asiasta

Biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain (393/2013) mukaan Energiavirasto voi hyväksyä lain mukaisen toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän.

UPM-Kymmene Oyj:n Kaukaan sellutehdas (jäljempänä UPM Kaukaa) on 25.6.2014 toimittamallaan hakemuksella hakenut Energiavirastolta hyväksyntää toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmälle.

Energiavirasto on täydennyspyynnöllä 16.10.2014 pyytänyt UPM Kaukaata täydentämään hakemustaan. UPM Kaukaa on toimittanut Energiavirastolle vaaditun täydennyksen 14.11.2014.

Ratkaisu

Kestävyysjärjestelmän hyväksyminen

Energiavirasto hyväksyy UPM Kaukaan biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 12 §:n mukaisen kestävyysjärjestelmän. Hyväksytty kestävyysjärjestelmä on kuvattu seuraavissa asiakirjoissa:

1. UPM Kaukaan kestävyysjärjestelmän hyväksymishakemus
2. Todentajan lausunto UPM Kaukaa
3. LIITE 2 - Tärpätti ja metanoli – tähdeperustelu
4. Jalostamon tärpätti ja piki – tähdeperustelu

27.11.2014

1489/741/2014

5. UPM_GHG template pulp mill Kaukas data v3

Kestävyyssjärjestelmän kattamat bionesteet

Energiaviraston hyväksymä UPM Kaukaan kestävyyssjärjestelmä kattaa seuraavat bionesteet:

Metanoli

Mäntyöljypiki

Tärpätti

Bionesteet, jotka katsotaan prosessitähteeksi

Seuraavia bionesteitä on pidettävä kestävyysslain mukaisena prosessitähteenä:

Metanoli

Mäntyöljypiki

Tärpätti

Kestävyyssjärjestelmän voimassaolo

Päätös on voimassa viisi vuotta sen lainvoimaiseksi tulosta.

Kestävyyden osoittaminen vuoden 2014 osalta

Kestävyys on tällä päätöksellä osoitettu 1.1.2014 alkaen.

Kestävyyssjärjestelmän noudattamisen tarkastaminen

UPM Kaukaan on annettava todentajalle toimeksianto tarkastaa kestävyyssjärjestelmän noudattaminen kalenterivuositain siten, että ensimmäinen tarkastus kohdistuu vuoteen 2015.

Todentajan kestävyyssjärjestelmän noudattamisen tarkastamisesta laatima tarkastuskertomus tulee liittää kohdassa "Kestävyyssjärjestelmää koskevat muut määräykset" mainittuun selvitykseen, joka toimitetaan Energiavirastolle kalenterivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

27.11.2014

Kestävyysjärjestelmää koskevat muut määräykset

UPM Kaukaan on noudatettava kestävyysjärjestelmän mukaisessa toiminnassaan biopolttoaineista ja bionesteistä annettua lakia sekä Energiaviraston mainitun lain nojalla antamaa ohjeistusta.

UPM Kaukaan tulee vuosittain laatia selvitys kalenterivuoden aikana käyttämiensä bioneste-erien kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvistä seikoista ja toimittaa se Energiavirastolle kalenterivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun (31.3.) mennessä. Selvityksessä tulee ilmoittaa käytetyt bionestemäärät sekä muut vaadittavat tiedot Energiaviraston julkaiseman ohjeistuksen mukaisesti.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Laki biopolttoaineista ja bionesteistä (393/2013)

4 § 1-3 kohdat

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) jätteellä jätelain (646/2011) 5 §:ssä tarkoitettua jätettä lukuun ottamatta ainetta, jota on tarkoituksellisesti muunnettu, jotta se luettaisiin jätteeksi;
- 2) prosessitähteellä ainetta, joka syntyy sellaisessa tuotantoprosessissa tai on sellaisen tuotantoprosessin lopputuote, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen valmistaminen, ja jonka tuottamiseksi tuotantoprosessia ei ole tarkoituksellisesti muutettu;
- 3) tähteellä prosessitähdettä sekä maatalouden, vesiviljelyn, kalastuksen ja metsätalouden tähdettä;

12 § 1-4 mom.

Toiminnanharjoittajalla on oltava kestävyyskriteerien noudattamista koskeva järjestelmä (toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmä), jollei kestävyyskriteerien täyttymistä osoiteta 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän perusteella:

- 1) lasketaan biopolttoaine- tai bioneste-erän kasvihuonekaasupäästövähennys ja selvitetään, että erä täyttää 6 §:ssä säädetyn kestävyyskriteerin, tai lasketaan raaka-aine-erän kasvihuonekaasupäästö;
- 2) selvitetään, että raaka-aineiden alkuperä täyttää 7—9 §:ssä säädetty kestävyyskriteerit;

27.11.2014

3) saadaan 10 §:ssä tarkoitetun raaka-aineen tuottajalta viipymättä tieto, jos toimivaltainen valvontaviranomainen toteaa mainitussa pykälässä tarkoitettujen vaatimusten noudattamisessa puutteita, ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin erän kestävyyskriteerien täyttymisen varmistamiseksi taikka, jos raaka-aine ei kuulu mainitussa pykälässä tarkoitettuja suoria tukia koskevan valvonnan piiriin, selvitetään, että raaka-aineiden alkuperä täyttää mainitussa pykälässä säädetyn kestävyyskriteerin.

Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmään sisältyy ainetase, johon kirjataan seoksesta poistettuja ja siihen lisättyjä kestävyyskriteerien soveltamiseen vaikuttavilta ominaisuuksiltaan (kestävyysominaisuuksiltaan) toisistaan poikkeavia biopolttoaine- tai bioneste-eriä taikka raaka-aine-eriä koskevat tiedot. Ainetaseessa seoksesta poistettujen ja siihen lisättyjen erien kestävyysominaisuuksien ja määrien on vastattava toisiaan.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen menettelyjen ja 3 momentissa tarkoitetun ainetaseen on oltava tarkkoja, luotettavia ja väärinkäytöksiltä suojattuja.

Tarkempia säännöksiä toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmässä noudatettavista menettelyistä ja ainetaseesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

13 § 1-2 mom.

Toiminnanharjoittajan on haettava kestävyysjärjestelmänsä hyväksymistä Energiavirastolta.

Hakemuksessa on esitettävä tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta ja kestävyysjärjestelmästä. Hakemukseen on liitettävä 4 luvussa tarkoitetun todentajan lausunto kestävyysjärjestelmän vaatimustenmukaisuudesta.

14 §

Energiavirasto hyväksyy toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän, jos hakemuksessa on osoitettu, että tässä laissa säädetyt edellytykset täyttyvät eikä hyväksymiselle ole tässä laissa säädettyä estettä.

Hyväksymispäätöksessä on oltava tiedot toiminnanharjoittajasta sekä määräykset:

- 1) toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän tarkkuuden, luotettavuuden ja suojauksen varmistamiseksi;
- 2) toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän noudattamisen varmistamiseksi; sekä
- 3) muista, yleisen tai yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja päätöksen edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

15 §

Hyväksymispäätös on voimassa viisi vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

27.11.2014

Hyväksymispäätöksen voimassaoloa voidaan jatkaa viisi vuotta kerrallaan. Voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että toiminnanharjoittaja on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia ja hyväksymispäätöksen määräyksiä.

20 § 1-2 mom.

Toiminnanharjoittajan on säännöllisesti ja sen mukaan kuin hyväksymispäätöksessä tarkemmin määrätään annettava todentajalle toimeksianto tarkastaa, että toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää noudatetaan hyväksymispäätöksen mukaisesti.

Tarkastuksessa on arvioitava toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän noudattamista järjestelmällisesti ja riittävässä laajuudessa sekä selvitettävä, että kestävyysjärjestelmän noudattamisesta ei poiketa merkittäväällä tavalla.

22 § 1 mom.

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava Energiavirastolle:

- 1) pysyvistä muutoksista, jotka koskevat toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksymisen edellytystä tai hyväksymispäätöksessä annetun määräyksen perustetta;
- 2) tarkastuskertomukseen sisältyvässä lausunnossa esitetyistä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä;
- 3) toiminnanharjoittajaa tai toiminnanharjoittajan organisaatiota koskevista, toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän kannalta olennaisista muutoksista;
- 4) yli vuoden kestävästä katkoksesta toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmässä tarkoitettujen biopolttoaineiden, bionesteiden, raaka-aineiden tai niitä sisältävien polttoaineiden tuotannossa, valmistuksessa, maahantuonnissa, kulutukseen luovuttamisessa tai käyttämisessä.

23 § 1 mom.

Toiminnanharjoittaja, jonka kestävyysjärjestelmä on hyväksytty tässä luvussa säädetyllä tavalla ja joka noudattaa tässä luvussa säädettyjä vaatimuksia ja hyväksymispäätöksen määräyksiä, voi antaa biopolttoaine-, bioneste- ja raaka-aine-erästä kestävyystodistuksen osoituksena kestävyyskriteerien täyttymisestä.

Perustelut

Kestävyysjärjestelmän hyväksyminen

UPM Kaukaa on biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 4 §:n 9 kohdan mukainen toiminnanharjoittaja.

UPM Kaukaa on toimittanut Energiavirastolle biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 13 §:n sekä Energiaviraston lain nojalla antaman ohjeistuksen vaatimukset täyttävän hakemuksen. UPM Kaukaa on liittänyt hakemukseensa biopolttoaineista

27.11.2014

ja bionesteistä annetun lain vaatimukset täyttävän todentajan lausunnon kestävyysjärjestelmän vaatimustenmukaisuudesta.

Energiavirasto on tutkinut UPM Kaukaan hakemuksen liitteineen ja katsoo, että se täyttää biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 12 §:n mukaiset edellytykset, ja ettei hyväksymiselle ole tässä laissa säädettyä estettä.

Kestävyysjärjestelmän kattamat bionesteet

UPM Kaukaa on hakemuksessaan ilmoittanut kestävyysjärjestelmän kattavan ratkaisuosiossa mainitut bionesteet. Energiavirasto on tutkinut asian ja toimitettujen selvitysten, hakemuksen tietojen ja todentajan lausunnon perusteella katsoo kestävyysjärjestelmän kattavan hakemuksen mukaiset bionesteet.

Bionesteet, jotka katsotaan prosessitähteeksi

UPM Kaukaa on hakemuksessaan katsonut, että ratkaisuosion kohdassa "Bionesteet, jotka katsotaan prosessitähteeksi" ilmoitetut bionesteet tulisi tulkita kestävyyslain mukaisiksi prosessitähteiksi.

Energiavirasto on tutkinut asian, ja katsoo selvitetyksi seuraavaa:

Metanoli, mäntyöljypiki ja tärpähti syntyvät kestävyyslain 4 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla sellaisessa tuotantoprosessissa tai ovat sellaisen tuotantoprosessin lopputuotteita, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen valmistaminen, ja jonka tuottamiseksi tuotantoprosessia ei ole tarkoituksellisesti muutettu. Näin ollen Energiavirasto toteaa edellä mainittujen raaka-aineiden täyttävän biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 4 §:n 2 kohdan mukaisen prosessitähteen määritelmän.

Edellä kuvatuin perustein Energiavirasto katsoo, että ratkaisuosiossa mainittuja bionesteitä on pidettävä kestävyyslain mukaisena prosessitähteenä.

Kestävyysjärjestelmän voimassaolo

Biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 15 §:n mukaan päätös on voimassa viisi vuotta sen lainvoimaiseksi tulosta.

Hyväksymispäätös raukeaa määräajan päättyessä. Jos hyväksymispäätöksen voimassaoloa on jatkettu 15 § 2 momentin nojalla ennen määräajan päättymistä, kestävyysjärjestelmän hyväksymistä koskeva päätös pysyy voimassa.

Kestävyysjärjestelmän voimassaolo

Biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 23 §:n yksityiskohtaisten perustelujen (HE 13/2013 vp.) mukaan toiminnanharjoittaja voisi ryhtyä antamaan kestävyystoimintasuunnitelmia, kun toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksymistä koskeva

27.11.2014

päätös on lainvoimainen. Hallituksen esityksen mukaan kestävyystodistus voisi kuitenkin koskea myös biopolttoaine- tai bioneste-erää, jonka raaka-aineet on hankittu ennen toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää koskevan hyväksymispäätöksen lainvoimaiseksi tuloa, taikka raaka-aine-erää, joka on hankittu ennen hyväksymispäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Edellytyksenä tälle on, että toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmä sisältää luotettavat ja muutoin asianmukaiset menettelyt asianomaisen erän kestävyyskriteerien täyttymisen varmistamiseksi ja että erä on luotettavasti ja muutoin asianmukaisesti kirjattu ainetaseeseen.

Energiaviraston ohjeistuksen mukaan kestävyys voidaan osoittaa 1.1.2014 lähtien, mikäli toiminnanharjoittaja noudattaa 1.1.2014 alkaen kestävyysjärjestelmässä hyväksytyt mukaisia menettelyjä ja mikäli kestävyysjärjestelmän hyväksymisen viivästyminen ei johdu toiminnanharjoittajasta johtuvista syistä.

Energiavirasto katsoo edellä mainittujen edellytysten täyttyvän ja toteaa, että UPM Kaukaan kestävyysjärjestelmässä kestävyys on osoitettu 1.1.2014 lähtien.

Kestävyysjärjestelmän noudattamisen tarkastaminen

Kestävyysjärjestelmän noudattamisen sekä sen tarkkuuden, luotettavuuden ja väärinkäytöksiltä suojaamisen varmistamiseksi Energiavirasto katsoo tarkoituksenmukaiseksi määrätä kestävyysjärjestelmän noudattamisen tarkastamisen tiheydeksi kerran kalenterivuodessa.

UPM Kaukaan on näin ollen kalenterivuositain annettava todentajalle toimeksianto tarkastaa, että toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää noudatetaan hyväksymispäätöksen mukaisesti. Ensimmäisen tarkastuksen tulee kohdistua vuoteen 2015.

Tarkastusten tiheyttä arvioitaessa on otettu huomioon kestävyysjärjestelmän laajuus ja sen erityispiirteet.

Muut määräykset

Energiavirasto on biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain toimeenpanevana viranomaisena julkaissut mainitun lain säännöksiä tarkentavaa ohjeistusta. Energiaviraston mainitun ohjeistuksen noudattaminen on välttämätöntä sekä biopolttoaineiden kestävyysjärjestelmän kestävyysjärjestelmän tarkkuuden, luotettavuuden ja suojauksen varmistamiseksi.

Biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 32 §:n mukaan Energiavirastolla on oikeus saada tämän lain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajalta. Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan valvontaa varten tarpeellisilla tiedoilla tarkoitetaan hyväksytyyn toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmään ja toiminnanharjoittajan kulutukseen luovuttamien biopolttoaine- ja bioneste-erien kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyviä sekä muita tämän lain säännösten noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellisia

27.11.2014

tietoja, joiden perusteella on mahdollista saada oikea ja riittävä kuva lain säännösten ja Energiaviraston päätöksissä annettujen määräysten noudattamisesta.

Lain 14 § 2 momentin 3 kohdan nojalla Energiaviraston on mahdollista antaa määräyksiä muista, yleisen tai yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja päätöksen edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista, esimerkiksi tietojen antamisesta Energiavirastolle valvontaa varten.

Lain noudattamisen tehokkaan valvonnan varmistamiseksi sekä Energiaviraston yleisten raportointitehtävien vuoksi Energiavirasto katsoo tarpeelliseksi määrätä päätöksessä toiminnanharjoittaja toimittamaan Energiavirastolle vuosittainen selvitys kalenterivuoden aikana käyttämiensä bioneste-erien kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvistä seikoista kalenterivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun (31.3.) mennessä. Selvityksessä tulee ilmoittaa käytetyt bionestemäärät sekä muut vaadittavat tiedot Energiaviraston julkaiseman ohjeistuksen mukaisesti.

Informatiivisia seikkoja toiminnanharjoittajalle

Toiminnanharjoittajan tiedonantovelvollisuus

Biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 22 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava Energiavirastolle:

- 1) pysyvistä muutoksista, jotka koskevat toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksymisen edellytystä tai hyväksymispäätöksessä annetun määräyksen perustetta;
- 2) tarkastuskertomukseen sisältyvässä lausunnossa esitetyistä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä;
- 3) toiminnanharjoittajaa tai toiminnanharjoittajan organisaatiota koskevista, toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän kannalta olennaisista muutoksista;
- 4) yli vuoden kestävästä katkoksesta toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmässä tarkoitettujen biopolttoaineiden, bionesteiden, raaka-aineiden tai niitä sisältävien polttoaineiden tuotannossa, valmistuksessa, maahantuonnissa, kulutukseen luovuttamisessa tai käyttämisessä.

Kestävyystodistusten antaminen

Biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 23 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittaja, joka noudattaa kestävyyslain 3 luvussa säädettyjä vaatimuksia ja hyväksymispäätöksen määräyksiä, voi antaa biopolttoaine-, bioneste- tai raaka-aine-erästä kestävyystodistuksen osoituksena kestävyyskriteerien täyttymisestä. Kestävyystodistus hyväksytään osoitukseksi kestävyyskriteerien täyttymisestä, jos toiminnanharjoittaja noudattaa kestävyyslain 25 §:n mukaisia vaatimuksia tietojen säilyttämisestä.

27.11.2014

1489/741/2014

Tietojen säilyttäminen

Kestävyyslain 25 § 1 momentin mukaan kestävyystodistus hyväksytään osoitukseksi kestävyyskriteerien täyttymisestä, jos toiminnanharjoittaja säilyttää:

1) toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmään kuuluvan aineiston biopolttoaine-, bioneste- ja raaka-aine-eristä sekä annettuja kestävyystodistuksia koskevat tiedot kunnes viisi vuotta on kulunut siitä, kun kyseinen biopolttoaine- tai bioneste-erä on käytetty tai luovutettu kulutukseen tai raaka-aine-erä on luovutettu edelleen; sekä

2) toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän tarkastamiseen liittyvän aineiston kunnes viisi vuotta on kulunut hyväksymispäätöksen voimassaolon päättymisestä tai peruuttamisesta.

Kestävyysjärjestelmän voimassaolon jatkaminen

Biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaan hyväksymispäätöksen voimassaoloa voidaan jatkaa viisi vuotta kerrallaan. Voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että toiminnanharjoittaja on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia ja hyväksymispäätöksen määräyksiä.

Toiminnanharjoittajan on haettava hyväksymispäätöksen voimassaolon jatkamista riittävän ajoissa ja Energiaviraston ohjeistuksen mukaisesti ennen määräajan päättymistä, jotta Energiavirasto ehtisi käsitellä asian.

Sovelletut säännökset

Laki biopolttoaineista ja bionesteistä (393/2013) 4 § 1-3 kohdat, 12 § 1-4 mom., 13 § 1-2 mom., 14 §, 15 §, 20 § 1-2 mom., 22 § 1 mom., 23 § 1 mom., 32 §, 39 § 1 mom.

Hallintolaki (434/2003) 22 §

Muutoksenhaku

Biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 39 §:n mukaan päätökseen saa vaatia oikaisua Energiavirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään.

Liitteenä ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi.

27.11.2014

1489/741/2014

Ylijohtaja

Riku Huttunen

Tekninen asiantuntija

Harri Haavisto

Liitteet Oikaisuvaatimusohje
Jakelu UPM-Kymmene Oyj
Maksu 2000 €

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusoikeus

Energiaviraston antamaan päätökseen saa hakea oikaisua Energiavirastolta siinä järjestyksessä kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Valitusoikeus on sillä, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Määräaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Määräaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta;
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa;
- päätös, johon haetaan oikaisua;
- miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutoksia vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen tekijänä on muu henkilö, on oikaisuvaatimuskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys määräajan alkamisajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle.

Asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti oikaisuvaatimusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos oikaisuviranomainen niin määrää.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Energiavirastoon, jonka osoite on:

Energiavirasto
Lintulahdenkuja 4
00530 HELSINKI

faksi: 09 6221 911
sähköposti: kirjaamo@energiavirasto.fi

Tässä oikaisuvaatimuksessa annettuja määräyksiä on noudatettava sillä uhalla, ettei oikaisuvaatimusta oteta tutkittavaksi, ellei määräajan kuluessa näytetä laillista estettä.

OHJE MAKSUA KOSKEVAAN MUUTOKSENHAKUUN

Valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n mukaan maksuvelvollinen, joka katsoo, että suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.